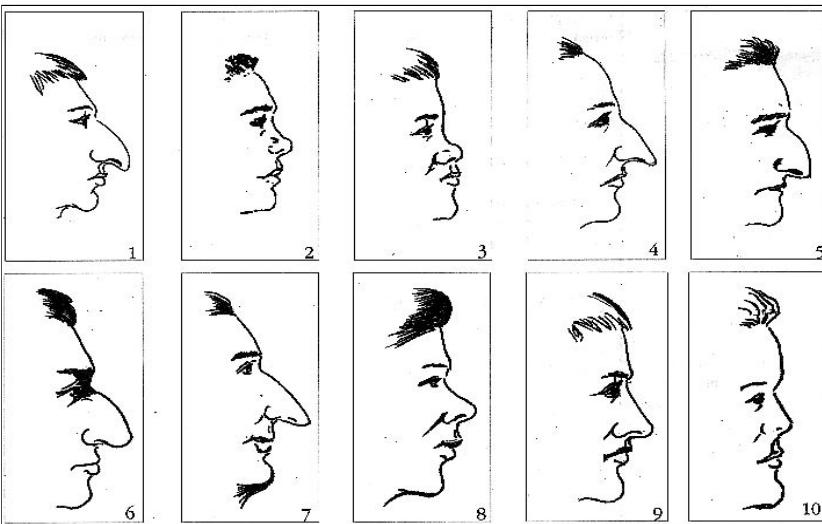

KURMANCÎ

rojnameya taybetî ya Enstîtuya kurdfî ya Parîsê li ser pîrsen zaravê kurmancî

*Min ev nîsî ne ji bo sahibrewacan
Belki ji bo bîrûkêd Kurmancan*

Ehmedê Xanî
(Sedsala XVII)

POZ

DIFIN, KEPÎ, BÊVIL

1-poznikil, difinni kil, kepînikil	kêr, kepîkêr
2-pozkutilkî, difinkutilkî, kepîkutilkî	6-pozberan, difinberan, kepîberan
3-pozpelixî, difinpelixî, kepîfeçer	7-pozşûjin difinsûjin kepîşûjin, pozpijin, poztûj
4-pozkêrî, difinkêrî	8-pozhildayî, difinhildayî
5-pozkêrr, difin	9-poznarîn, difinnarîn, kepînarîn
	10-pozqut, pozkîrr, difinqut

CIVINA OLLANDÊ

Civîna 18emîn ya Kurmancî li Lollandê (Danmarkê) di navbera rojê 15 - 21 kanûnê 1995an de çêbû. Hevalên beşdar, her wekî caran, vê carê ji bi dirêja-hiya hefteyekê li gor bernameya xwe xebitîn. Li ser pirs û pîrsigirêkên têvel bi hev şêwirîn û gotûbêj kirin.

Beşdarê vê civînê ev bûn: Khosrow Abdollahî (Selmas), Mistefa Aydogan (Mêrdîn), Lutfî Baksî (Xerzan), Rojen Barnas (Diyarbekir), Mizafêr Begzade (Şikak) Abdullah Emîn Betasî (Behîdînan), Rojan Hazim (Hekarî), Hemîd Kiliçaslan (Mêrdîn), Kendal Nezan (Diyarbekir), Zinar Soran (Dêrik), Veysi Zeydanî (Bidlîs), Zeynelabidîn Zinar (Batman), Reşo Zilan (Agirî).

Kurincî û kurinc

Amadekar : Rojan HAZIM

kurdî	tirkî	fransizî	îngilîzî
kurincî; libûjenî, perkerî, kevanjenî kurinc: libûd, kevanjen, libûjen, pareker, livajen jeng: dezgehê kurinciyê kivan, kevan jeh, ji destik, gurz bor	hallâçlık hallaç halaç tezgâhî hallaç yayı yay kirisi hallaç tokacı keçe dürmü	cardage cardeur métier du cardage arc du cadreur corde d'arc maillet du cadreur rouleau de feutre cardé avant la compression rouler le tapis de feutre compresseur le feutre	carding, combing carder, teasler carderer's arch string mallet felt roll before compression to roll up a felt carpet to compress the felt carpet
bor kirin; bor gerandin bor sûtin, bor hisûn	keçe dürmek keçeyi sıkıştırmak dövmek		

kurincî: karê jenîna liva û pembû ye.

kurinc: kesê ku vî kañ dike.

amûretê kurinciyê: 1- kivan, 2- jeh, 3- destik

anji gurz, 4- bor.

kivan: Ji darê çevrebîyê tête çêkirin. Jehê bi herdu seriyêن kivanî ve girêdidin û digivêsin.

Di nîveka darê kivanî da cihê hevêsa destî çêdikin ku dest jê neverise.

Jeh: Ji ruviyê tête çêkirin.

Çêkirina jehê: Ruvi ji herdu serîyan ve tête kêşan û hisûn. 4 heta 5 ruviyên wisa hazır kirî têne têkalandin. Bi vî awayî jeh tête çêkirin ku napiçhe.

Destik: Ji darê dîndar anjî ji gûzê tête çêkirin. Serê destikî zirav e ku di hevêsa mirov da cih bigre. Bin jî stûr e wekî mîrkut û du xirk lê ne ku jeh jê bitehise. Ev xirke hêla jehê zêde dikin. Bi

binê destikî li jehê didin ku jeh liva anjî pembû bijene.

Bor: Pişti liva hatejenîn, li ser pateyekî mezînî wekî rûlîhêfê belav dikin dinexşînin û avekê lê direşînin, pateyekê jî bi ser da dadidin, darekî direjî rast dikin têda û paşê ji wekî ruloyê dipêçin û girêdidin. Pişti hate girêdan êdî ref ref mirov ji serî heta binî didin ber pêhna ku heta liva pêk ve dirise û dibe tahtî, teyname an jî kulav (*). Kepenê şivana jî jê çêdikin. Bor, rojek heta rojek û nîva tête pêhndan.

(*) Tahtî çargoze ye û nehisû ye ; teyname: dirêj e û hisû ye.

FERHENGOKA Pehlewî û Kurmancî

- III - (Ş-Z)

Amadekar : Rojen BARNAS

Ş

Transkrîpsiyona Pehlewî û xwendina wê

Ş= §

şab (şeb)	şev
şabîg[N. şabîd] (şebîg/şebî)	şapik [≠]
şadîh (şadîh)	şadî, şahî, şayî
şagr [N. şer] (şegr/şér)	şér
şâhânşah (şahanşeh)	şahînşah, şehînşah
şâhbalût (şahbelût)	şahbelot, şehbelot
şahrestân (şehrîstan)	şaristan [≈]
şahryâr (şehryar)	şehriyar [e.k.]
şahryârîh (şehryarîh)	şehriyârî [e.k.]
şakar (şeker)	şekir
şalwâr (şelwar)	şalwar, şal, şel
şambalîdag[N. şambalîd] (şembelîdeg/şembelelîd)	şembelîk [≠]
şast (şest)	şêst
şawâg (sewag)	şevşevok
şayîstan, şay- (şayisten, şay-)	şîyan, şê- /şê kirin
şayêd[N. şayad] (şayêd/şayed)	şayet, şayed
şêb (şêb)	şêb, şîp, nişîv
şed (şêd)	şê
şimşâr (şimsar)	şimşîr
şîrênh (şîrênhî)	şîranî, şîrînî
şîsag [N. şîsal] (şîseg/şîse)	şûşe
şîftan, şîf- [N. şîkaftan] (şîftan, şîf-/şîkaften)	bışkaftin, bışkîf-

Kurmanciya wê ya îroyîn

şev	nuit
şapik [≠]	tricot de corps
şadî, şahî, şayî	bonheur, joie
şér	lion
şahînşah, şehînşah	roi des rois
şahbelot, şehbelot	châtaigne
şaristan [≈]	agglomération, province
şehriyar [e.k.]	seigneur, souverain
şehriyârî [e.k.]	règne, souveraineté
şekir	sucré
şalwar, şal, şel	pantalon
şembelîk [≠]	fenugrec
şêst	soixante
şevşevok	chauve-souris
şîyan, şê- /şê kirin	pouvoir, être capable
şayet, şayed	si, si jamais, en cas
şêb, şîp, nişîv	déclivité, pente, descendante
şê	saure, alezan
şimşîr	buis
şîranî, şîrînî	douceur
şûşe	bouteille, flacon
bışkaftin, bışkîf-	défaire, découdre

Fransızî

nuit	night
tricot de corps	under-shirt
bonheur, joie	happiness, joy
lion	lion; astr. Leo
roi des rois	king of kings
châtaigne	chestnut
agglomération, province	capital, city
seigneur, souverain	lord, sovereign, ruler,
règne, souveraineté	dominion, reign, sovereignty
sucré	sugar
pantalon	trousers
fenugrec	fenugreek
soixante	sixty
chauve-souris	bat, flittermouse
pouvoir, être capable	be able, be woerthy
si, si jamais, en cas	one can, it is possible
déclivité, pente, descendante	declivity
saure, alezan	bright; sorrel (horse)
buis	box tree
douceur	sweetness
bouteille, flacon	bottle, flask
défaire, découdre	split, burst

Îngîlizî

night	night
under-shirt	under-shirt
happiness, joy	happiness, joy
lion; astr. Leo	lion; astr. Leo
king of kings	king of kings
chestnut	chestnut
capital, city	capital, city
lord, sovereign, ruler,	lord, sovereign, ruler,
dominion, reign, sovereignty	dominion, reign, sovereignty
sugar	sugar
trousers	trousers
fenugreek	fenugreek
sixty	sixty
bat, flittermouse	bat, flittermouse
be able, be woerthy	be able, be woerthy
one can, it is possible	one can, it is possible
declivity	declivity
bright; sorrel (horse)	bright; sorrel (horse)
box tree	box tree
sweetness	sweetness
bottle, flask	bottle, flask
split, burst	split, burst

şkastan, şken-(şkestan, şkin)	şikandin, şikêñ-	casser, briser	break
[N. şkastan, şkan-] (şken-)	şkestin		
şnäxtan, şnäs-(şnaxten, şnas-)	nasîn, nas- /niyasîn	connaître, reconnaître	know, recognize
şnäz[N. şinä(w)](şnaz/şina(w))	ajne, avjenî, aşberî	natation	swimming
şnäzôdan, şnäž-[N. şinäw]	ajne kırın	nager	swim
şnöšag[şunöşal] (şnoşeg/şunoşe)	bénijîn/bêhnijîn, bénij-	éternuer	sneeze
şnûg (şnûg)	jinû, ejnû	genou	knee
şubân (şuban)	şivan	berger	shepherd
şuden, şaw- (şuden, şew)	çûn, ç-	aller	go
şustan, şoy- (şusten, şoy-)	şûştin, şo-	laver	wash
şuy (bnr. li suy)(şuy)	[çî] < birçî (birşî)	faim	hunger

T

tab (teb)	ta	fièvre	fever
tabag[N. tâbal](tabeg/tabe)	tawe, tawek	poêle	frying-pan
tabâh [N. tâba](tebah/tabe)	teba, teva	ruiné, détruit	ruined, spoilt, destroyed
tâftan, tâb-(taften, tab-)	tav [≈]	chaleur, jour, lumière	heat, burn; shine
tan-drustîh(ten-drustîh)	tendrustî	santé	health
tangîh (tengîh)	tengî	étroitesse, détresse	narrowness; distress
tanîhâ [N.tanhâ](tenîha/tenha)	tenê, tenha, tenya	seule	alone
târ(tar)	tarî, tarîtî	obscurité, ténèbre	darkness
tarâzûg[N.tarâzûl](terazûg)	terazû, terezî	balance	balance, scales; astr. Libra
targumân (terguman)	tercuman	interprète	interpreter
târîg[N.târîk](tarîg/tarîk)	tarî, tarîk	obscur	dark
tars(ters)	tirs	peur	fear, respect
tarsîdan, tars-(tersîden, ters-)	tirsîn, tirs-	craindre, avoir peur	fear, be afraid
tâşîdan, tâş-(taşîden, taş-)	tîş kirin	fendre	cut, cleave; create
taxl[N.talx](texl/telx)	tehl, tal	amer	bitter
taxlîh(texlîh)	tehlî, talî	amertume	bitterness
taxtag(texteg)	texte	tablette, planche	tablet, plank, (chess) board
Tâzîg(tazîg)	Tazî [e.k]	Arabe	Arab
têx[N.têgl](têx/têx)	tûj, tîj	tranchant, coupant	sharpe, edge, ridge, ray
têz (têz)	tûj	aigu	sharp
têzîh(têzîh)	tûjî	acuité	sharpness
tôgr[N.tôr](tîgr/tîr)	tîr	flèche	arrow
tis(tis)	tîş	chose	thing, affair
tişn(tişn)	tîhn, tîn (tîhnîtî)/(tîbûn)	soif	thirst
tişnag(tişneg)	tî, tîhnî, têhnî	assoiffé	thirsty
tô[N.tu](to/tu)	tu, te	tu	thou, thee
tôff[N.tôf](tof/to)	tew, ta	pli, couche, rangée	layer
tôhmag[N.tuxmal] (tohmeg/tuxme)	tov, toxim, tuxm	graine, souche	seed; stock, family
tôragl[N.tôral](toreg/tore)	torîk, torî	chacal	jackal
tôşagl[N.tôşal](toşeg/toşe)	tûşî (yê bûka) [≈]	provision	provision
tru(f)ş[N.turş](tru(f)ş/turş)	tirş	aigre, acide	sour

U

ud[N.u](ud/u)	û	et	and
urmōd[N.amrōd] (urmod/emrod)	hirmê, hirmî	poire	pear
uruspar(urusper)	hûr û pizûr, ûr û pizûr	intestins, entraille, abats	intestines, womb; core, eessence
uštar[N.uštur](ušter/uštur)	heštir	chameau	camel
uzērin(uzērîn)	zerî (yê Roj çûna ava)	crépuscule, soir	the evening; gâh
uzmûdan, uzmay- (uzmûden, uzmey-)	azmûn	examen, teste, preuve	prove, test, try
uzumburd[N.zummurud]	zumrût, zumrûd	émeraude	emerald
(uzumburd/zummurud)			
uzwân[N.zabân] (uzwan/zeban)	ziman, ezman	langue	tongue, language

W

w ==> b / p ;

waččag[N.bačča] (weččeg/beççe)	pêce, pêcek, bêçik, pêçolk	bébé	child, baby, cub
wād[N.bād](wad/bad)	ba	vent	wind
wafr[N.barf](wefr/berf)	berf, befr	neige	snow
wahāg[N.bahāl](wehag/baha)	biha	valeur	trading; value
wahār[N.bihar](wehar/bihar)	bihar	printemps	spring
wahišt[N.bihîşt](wehişt/bihîşt)	bîhişt, behîşt	paradis	paradise
wahiştîg[N.bihîştî] (wehiştîg/bihîştî)	bîhiştî	(digne) de paradis	(worthy) of paradise
wahmân[N.bahmân] (wehman/behman)	bêvan/bêhvan (filan û b.)	tel ou tel	so and so
wak[N.bak](wek/bek)	beq	grenouille	frog
wanafşag[N.banafşal] (wenefseg/benefše)	binefş, minewş	violette	violet
wandag(wendeg)	ben, benik, bendik, bend	corde	rope, cord
wāng[N.bāng](wang/bang)	bang	voix, cri	voice, cry
war[N.bar](wer/ber)	ber (sîng û b.)	poitrine	breast
warān (weran)	beran	bouc	ram
warāz[N.gurāz](weraz/guraz)	beraz	verrat, sanglier	boar
warg[N.barg](werg/berg)	berg, pel, pelk	feuille	leaf
wārīdan, wār- [N.bārīdan]	barîn, bar-	pleuvoir	rain
(warîden, war-/barîden)			
warrag[N.barra](werreg/berre)	berx	agneau	lamb, ram
was[N.bas](wes/bes)	bes	assez, beaucoup	much, many, enough
wāzag(wazeg)	-bêj, -bêjî / bêje	mot, adage	utterance, saying
wāzār[N.bāzār](wazar/bazar)	bazar	marché	market
wāzāragān[N.bāzargān]	bazirgan	marchand	merchant
(wazaregan/bazergan)			
wāzāragānîh(wazareganîh)	bazirganî	commerce	trade
wāzīdan, wāz-(wazîden, waz-)	bezîn, bez- / bazdan	bouger, courrir, voler	move, carry away, fly
wāzīdan, wāz-[N.bāzîdan]	bazîn, baz- / bazdan	jouer	play
(wazîden, waz-/bazîden)			
wāzîg[N.bâzîl](wazîg/bazî)	bazî	jeu	game, play
wēd[N.bēd](wêd/bêd)	bî	saule	willow
wēn(wêñ)	bîn, bêhn	soufle	breath

wēnāb[N.bīnāb](wēnab/bīnab)	bīnahî	vue, vision	vision
wēnāg[N.bōnāl](wēnag/bīna)	bīna, dīn	vue	seeing
wēnāgīh(wēnagīh)	bīnahî	vue	seeing, sight
wēwag[N.bēwāl](wēweg/bēwe)	bî (jinebî, mērebî)	veuf, ve	widow
wēxtan, wēz-[N.bēxtan, bēz-] (wēxten, wēz-/bēxten, bēz)	bējing / girbēj kirin,	tamisser, trier	sift, select, choose, separate, cleanse, purify, winnow
wihānag[N.bahānāl] (wihaneg/behané)	behane	prétexte, cause	cause, reason
wîr[N.bōrl](wîr/bîr)	bîr	mémoire, esprit	memory, mind
wîst [N.bōst](wîst/bîst)	bîst	vîngt	twenty
wistāx[N.gustāx / bistāx] (wîstax//gustax/bistax)	bisteh	confiant, audacieux	confident, bold
wistāxîh[N.bistāxîh](wistaxîh/bistaxîh)	bistehî	confiance, audace	confidence, boldness
wiškuftan, wiškof- (wiškuften, wiškof-)	bişkifîn, bişkif-	fleurir, éclore	blossom, hatch
wišuftan, wišōb-[N.gušuftan] (wišufen, wišob-/gušufen)	bişaftin, bişef-	dêssoudre, détruire	disturb, destroy
wixşay(wixşey)	bexşîn	pardonner	forgive, forbear
wiyâbân[N.bîabân] (wiyaban/biyaban)	biyaban, yaban	désert	desert

w ==> g

wardenîdan, warden-[N.gardânîdan] (werdênîden, werdênen/gerdanîden)	gerandin, gerîn-	modifier, changer	cause to turn; change, alter
wardişn[N.gardiş] (werdişn/gerdiş)	ger, gerîn	changement, métamorphose	turning, change, metamorphosis
warz[N.gurz](werz/gurz)	gurz	masse	club, mace
wihêz(wihêz)	-guhêz	qui avance, qui se déplace	move, progress
wihir(wihir)	-guhêr	qui change	change
wâxtan, wâz-(waxten, waz-)	gotin, bêj-	dire, parler	say, speak
waştan, ward-[N.gaştan, gard-] (westen, werd-/geşten, gerd-)	gerrin, ger-/geşt	tourner, retourner, voyager	turn, return, wander, change
wînâh[N.gunâh](winah/gunah)	guneh	pêché, crime	sin, crime
wînâhgar[N.gunâhkar] (winahger/gunahker)	gunehkar	pêcheur	sinner

w ===> w / f

wars(wers)	werîs [≈], rîs	poil, cheveu	hair
waştag(weşteg)	westî, westayî [≈], xeste	malade	sick, ill
windêdan, wind- (windêden, wind-)	winda kirin / bûn [≠]	trouver, obtenir	find, obtain, acquire
wirêg[N.gurêgl](wirêg/gurêx)	fîr, firîn	voler, échapper	flight, escape
wizir(wizîr)	wezîr [≈]	décision, jugemnet	decision, judgement
wişan(wişen)	weşandin, daweşandin	secouer	shake down
	weşîn, daweşîn		

w ketiye

wiškidan, wiškin- (wiškîden, wiškîn-)	şikandin, şkîn-	diviser, rompre, casser	divide, separate
wistar(ag)[N.bistar] (wistereg/bister)	star, stare, star kirin	couvrir, abriter	bedding, cover
wênîg[N.bunû](wênog/bunû)	nok [≠]	lentille	lentil

Berevajî

wabar[N.bâwar](waber/bawer)	bawer	vérité, croyance	truth, belief
-----------------------------	-------	------------------	---------------

wābarīgān(waberrîgan)	bera, berra	vrai	true, trustworthy
waxr(wexr)	xwar, xwehr	courbé, distordu	crocked, distorted
X			
x ==> x			
xānud mān(xanudman)	xanûman	biens, maison	house and home, dwelling
xānagl[N.xānal](xaneg/xane)	xane	maison	house
xōn[N.xūn](xon/xûn)	xwîn, xûn	sang	blood
xormā(xorme)	xurme	date	date
xrad[N.xirad](xred/xired)	xired [e.k.]	sagesse, raison	wisdom, reason
xradōmand[N.xiradmand]	xiredmend [e.k.]	sage	wise
(xredomend/xiredmend)			
xuftan, xufs-[N.xuftan, xusp-]	xewtin, xew-	dormir	sleep
(xuften, xufs-/xuften, xusp-)			
xwāb(xwab)	xew	sommeil	sleep
xwad(xwed)	xwe, xud	soi	self; indeed
xwadây(xweday)	xwedî, xudan	maître, propriétaire	lord
xwadâyîh(xwedayîh)	xwedîtî, xudayî	possession, souveraineté	lordship, sovereignty
xwahl(xwehl)	xwar, xûl	courbe, tordu	bent, crooked
xwamn(xwemn)	xewn	rêve	sleep, dream
xwandan, xwān-	xwandin, vexwendin,	appeler, inviter	call, summon
(xwenden, xwan)	vexwîn-		
xwaran(xweren)	xwarin	banquet	banquet
xwardan, xwar-(xwerden,xwer)	xwarin, xw-	manger	eat, consume
xwardig(xwerdig)	xwerek, xurek, xwirek	nourriture	food
xwārîdan, xwār- (xwarîden, xwar-)	vexwarin	boire	drink
xwâstan, xwah- (xwasten, xwah-)	xwestin, xwaz-/xwastin	demander	seek, want, desire, attract, acquire
xwaš(xwes)	xweš	plaisant, agréable	pleasant, sweet, nice
xwašîh(xweşîh)	xweşî	plaisir, agrément	pleasantness, pleasure
xwēy[N.xway](xwêy/xwey)	xwê, xweydan, xuh	transpiration	sweat, perspiration
xwistan(xwisten)	xwê/xuh dan, xweydan dan	transpirer	sweat, perspire
x ==> k			
xān / xānîg[N.xānō] (xan//xanîg/xanî)	kanî, kan	source	spring, source
xandîdan, xand- (xendîden/xend-)	kenîn, ken-	rire	laugh
xar(xer)	ker	âne	donkey, ass
xar-goš(xer-goş)	kergo, kîroşk, kîvrosk	lapin	rabbit, hare
xaz(xez)	kûze, kûje	martre	marten
xrîdan, xrîn-[N.xarôdan, xar-]	kirîn, kir-	acheter	buy
(xrîden, xrîn-/xerîden, xer)			
x ==> h			
xaşen[N.xaşin](xeşen/xeşin)	hêşin [≠], hesin	bleu	(dark) blue
xirs(xirs)	hirç	ours	bear

xwurd(xwurd)	hûr, hur	menu, petit	small, little
xwurdag[N.xwurda] (xwurdeg/xwurde)	hûrik, xurdik	particule	something small, particle
Y			
yâkand(yakend)	yaqût	rubis	ruby
yâsaman(yasemen)	yasemîn	jasmin	jasmine
Z			
zâdag[N.zâda](zadeg/zade)	-zade, -za	né, enfant	born, child
zâdan, zây-(zaden, zay-)	zayîn, za-	naitre	bear, (offspring); be born
zahrag[N.zahral](zehreg/zehre)	zirav	bile	bile, gall
zalûg[N.zalû](zelûg/zelû)	zêlû, zilû, ziro, zurî	sangsue	leech
zamânîg(zemanîg)	zemane, zemanî [≈]	prescrit	prescribed
zamestân(zemistan)	zivistan	hiver	winter
zamîg[N.zamîl](zemîg/zemî)	zemîn, zevî, zemî	terre	earth
zandîk(zendîk)	zendîq, zindîq	hérétique, manichéen	heretic, Manichacan
zandîkîh(zendîkîh)	zendîqî,zindîqî	hérésie	hersery
zang(zeng)	zang (qevedika pê)	cheville	ankle, shank
zangîg[N.zangîl](zengîg/zengî)	zengî, zencî	nègre	negro
zard(zerd)	zer	jaune, adj.	yellow
zardîh(zerdîh)	zerî	jaune, n.	yellowness
zardag[N.zarda](zerdeg/zerde)	zerik, zerdik	jaune (d'oeuf)	(egg) yolk
zard-âlûg[N.zard-âlû] (zerd-âlûg/zerd-alû)	zerdalû, zerdele	abricot	apricot
Zardu(x)şt [N.Zarduşt]	Zerduşt, Zerdeşt	Zoroastre	Zarathustra, Zoroaster
(zerdu(x)şt/zerduşt)			
zargôn[N.zaryûn] (zergon/zeryûn)	zêrîn	doré, en or	golden, green, fresh
zarr(zerr)	zêr	or	gold
zarrêñ(zerrîn)	zêrîn	en or	golden
zarr(i)gar(zerr(i)ger)	zêrînger, zérker	orfèvre	goldsmith
zêndânbân[N.zindânbân]	zîndanvan	géolier	jailer
(zêndanban/zindanban)			
zêndânîg[N.zindânîl] (zêndanîg/zindanî)	zîndanî	prisonnier	prisoner
zindag[N.zinda](zindeg/zinde)	zindî	vivant	alive, living
zînêñdan, zînêñ- (zînêñîden/zînêñ)	ziyan (z. dayin/kirin)	dommage, perte, préjudice	damage, harm
zôrîg[N.zôrmand] (zorîg/zormend)	bizor / zorek	puissant, for	powerful
zrêh[N.zirih](zrêh/zirih)	zirx, zirih	cuirasse	armour
zûd(zûd)	zû	rapide, rapidement	quick(ly)
zûdîh(zûdîh)	zûyîtî, zûtî	vitesse	speed
zyângär(zyangar)	ziyankar	préjuiciable	harmful
z ==> j			
zadan, zan-(zeden/zen-)	jendin / jenîn, jen-	battre, frapper	hit, beat, strike, smite

zahr(zehr)	jehr, jar	poison, venin	poison, venom
zan(zen)	jin	femme	woman, wife
zānūg[N.zānūl](zanûg/zanû)	jînû, ejnû	genou	knee
zih(zih)	jî (rûdiyê zirav), jih	boyau	bow-string
ziyānag(ziyaneg)	jînik, ciwanik, canik	jeune femme	young woman
zūzagl[N.zūžal](zûzeg/jûje)	jûjî, jijo	hérisson	hedgehog

ŞANEK:

- [≈] maneya gotinê ya kurmancî bi ya îngîlîzî re têkildar e, lê ne wek hev e.
- [≠] maneya gotinê ya kurmancî an bi ya îngîlîzî re dijmane ye an jî lê nanihêre.
- [⌂] maneya gotinê ya kurmancî an bi ya pahlewî re dijmane ye an jî lê nanihêre
- [e.k.] di edebiyata klasîk de.

F e r h e n g o k a

Mem û Zînê

— II —

Amadakar: Khosrow ABDOLLAHÎ

<i>kurdî</i>	<i>tîrkî</i>	<i>fransizî</i>	<i>îngilizî</i>
rabûneve, careke din rabûn	yeniden kalkmak	se relever	to rise to one's feet (again), to recover
vexwendin	davet etmek	inviter, convier	to invite
nazîn	iftihar etmek	être fier de, s'enorgueillir	to take pride (in), to be proud of.
mêrnaî	erkeklik	virilité	virility, manliness, manhood
tebsî	tepsi	plateau	smal tray, tray
şoşbîn: birazava	sağdıç	garçon d'honneur	bridegroom's best man
rabwartin rabihortin,	geçirmek	passer	to pass
rabihartin, derbas kirin			
benî,qûl,ebd	kul, kole	esclave	slave
zêrbenî, gerdeniya zêr	altın gerdanlık	collier d'or	golden necklace
pêsekar	hizmetçi	serviteur	servant
vewestan, rawestan	durmak	s'arrêter	to stop, to stand
xîzan: belengaz, hejar	yoksul	indigent, pauvre	poor, destitute
cergebez, dîlan û govenda	kız ve erkeklerin	danse mixte kurde	mixed Kurdish dance
têkel ji kur û keçan	oynadıkları oyun		
piştkûz: piştxûz	kambur	bossu	humpbacked, hunchbacked
têk heristin; li hev	dalanmak, sarmaş-	s'entrelacer, s'ébattre	to intertwine, to
aliyan, tev li hev bûn	dolaş olmak	folâter	gambol, to frolic
sîtav	akis, yansima	reflet	reflection, reflected light, image

yekvend	birleşmiş, birleşik	uni, unifié	united, unified
yekvendî	birlik	unité	unity
seyisan: kurê kuçikan	kelbzade, itoğlu	fils de chienne	son of a dog
xeberbezîn: xebergerîn	dedikoducu	médisant, potinier	gossipier
nehîndirr	sır saklamayan	indiscret	indiscreet, tackless
kusan: çawan	nasıl	comment	how
jinînî	dişilik	féminité	feminity, womanhood
werandin	salmak, saçmak,	laisser tomber,	to let go, to let hang down,
	dağıtmak	(cheveux) éparpiller	to drop
sayewer: sîdar, bi sî, bi saye	gölgesi olan, gölgeli	ombragé	shady, shaded
hoçik: hûçik, hiçik, kuy	yen	manche	sleeve, cuff
gerr dan	dolanmak	s'enrouler	to roll up, to wind
gerra maran	yılanların çiftleşmesi	accouplement de serpents	coupling of snakes
vekustin: vemirandin	söndürmek	éteindre	to extinguish, to go out, to put off
rahiştin	yükseltmek, kaldırırmak	élèver, soulever	to rise, to lift
veresandin	koparmak, çözmek	défaire, briser	to break, to undo, to untie
kîj: keç, qız	kız	fille	girl
zendane	kolu koruyan zırh parçası	brassard (de cuirasse)	arm-piece
lendeha: lendehor	pehlivan	héros, personne forte et de haute taille	hero, mighty man
kep: kepû, poz, difin	burun	nez	nose
jivanî: civan	buluşma	rendez-vous, entrevue	date, appointment
hûrdekarî	ince el işi	tavail fin et soigné	fine handiwork
pirbêj	geveze, konuşkan	bavard, loquace, disert	talkative, loquacious
pirbêjî	gevezelik, konuşkanlık	bavardage, verbiage, loquacité	talkativeness, verbiage
bizdandin: qetandin	koparmak	briser, rompre	to break, to cut off
raweşandin: hejandin	sallamak	secouer, ébranler	to shake, to shake up
rûsîkîn: şîn bûn	yeşermek, bitmek	pousser, grandir	to grow